

Gfv. IX. 30. 406/2011/5. szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság az Ivanovits Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Ivanovits Andrea ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Vajda Attila ügyvéd **alperes** ellen **14.834.637 Ft és járulékai megfizetése** iránt indított, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságon 18.G.20.830/2008. számon folyamatban volt és a Győri Ítéltábla Gf.II.20.020/2011/4. számú ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Győri Ítéltábla Gf.II.20.020/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 254.000 (Kettőszázötvennégyezer) Ft felülvizsgálati perköltséget.

Megállapítja, hogy a felmerült 890.100 (Nyolcszázkilencvenezer-egyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes mint az uniós agrárpolitika magyarországi végrehajtásáért felelős intézmény, és az alperes mint raktározó 2005. április 11-én kötöttek raktározási szerződést. Eszerint az alperes díj ellenében a felperes rendelkezésére bocsátotta 4500 tonna gabona egyidejű tárolására alkalmas raktárát, biztosítani vállalta a szerződésben rögzített tárolókapacitást, illetve a felperes utasítása alapján az intervenciós áruk tárolását és teljesíteni volt köteles a szerződésben meghatározott szolgáltatásokat.

E szerződés létrejöttét megelőzően az alperes tarjánpusztai raktárát a G Kft. vette bérbe, s itt - kb. 2500 tonna vonatkozásában az alperes tagjaitól vásárolt - gabonát tárolta. Ezt ajánlotta fel a G Kft. a felperesnek. Az e cég által 2005. március

31-én és április 8-án megkötött közraktározási szerződések értelmében az alperes tarjánpusztai raktárába 4550 tonna étkezési búzát tárolt be. A felperes 2005. április 18-ai helyszíni ellenőrzése szerint a raktárba betárolt őszi búza készletnyilvántartás szerinti mennyisége 4575,37 tonna, míg a köbözéssel megállapított mennyiség 4422,35 tonna volt. A jegyzőkönyvet az alperes képviselője is aláírta.

A betárolt gabona mennyiségét és minőségét a felperes többször is ellenőrizte, de hibát egyetlen alkalommal sem észlelt.

A raktározott étkezési búza 2006. február 21-e és 2006. március 8-a közötti kitárolásakor - annak ellenére, hogy a G Kft. ebben az időszakban mintegy 200 tonna gabonával egészítette ki a készletet - a kálót nem számítva 770,21 tonna készlethiányt állapított meg a felperes által felvett 2006. március 10-ei keltű jegyzőkönyv. Ennek intervenciós alapára 27.038.530 Ft volt.

A felperes kereseti kérelmében - 12.203.893 Ft tárolási díj beszámításával - arra kérte a bíróságot, kötelezze az alperest 14.834.637 Ft, valamint ennek 2006. november 3-tól a kifizetés napjáig terjedő időre járó késedelmi kamata és perköltségei megfizetésére. Utalt arra, az alperes 4500 tonna gabona tárolására vállalt kötelezettséget. A kitároláskori mérések alapján az intervenciós gabonában 770,21 tonna kálón felüli hiány keletkezett, melynek megfizetésére objektív felelőssége folytán az alperes köteles.

Az alperes a kereset elutasítását, valamint a felperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, hogy a raktárban a betároláskor és a kitárolás megkezdésekor ugyanannyi gabona volt. A felperes a búzamennyiség meghatározásánál nem megfelelően mért és nem valóságos adatokból indult ki. Az általa állítottan tárolt össz mennyiség a raktárban objektíve sem volt elhelyezhető.

Az első fokon eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a 2010. szeptember 24-én meghozott 18.G.20.830/2008/41. számú ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 520.000 Ft perköltséget. Hivatkozott arra, hogy a felek között létrejött raktározási szerződés nem meghatározott mennyiségű gabona tárolására, hanem csupán 4500 tonna tárolókapacitás rendelkezésre bocsátására jött létre. A tényleges tárolt mennyiséget a szerződés egyáltalán nem jelölte meg. Utalt arra, a betárolás nem a szerződés rendelkezései szerint történt, hiszen a gabona a szerződéskötéskor már a raktárban volt. A búzamennyiség átvételét-átadását ténylegesen a felperes és a G Kft. intézte, ami az alperes terhére nem szolgálhat. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes sikerrel bizonyította, hogy a tárolás időszakában hiány nem keletkezett. Részletesen értékelte J I, P G, N I és H J tanúk vallomását, melyek alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy nem nyert bizonyítást, miszerint 4500 tonna búza

betárolásra került. Kiemelte N J igazságügyi mezőgazdasági szakértő szakvéleményét, melyben írtak szerint az alperesi raktár I. hajója 4500 tonna búza szakszerű tárolására eleve nem volt alkalmas, ott szakszerűen legfeljebb 3498,07 tonna volt elhelyezhető. Szakszerűtlen tárolás esetén 4500 tonna ugyan elfért volna, azonban ez minőségromlást eredményezett volna, melyre nem merült fel adat. A pert megelőző büntető eljárás során elvégzett helyszíni szemle adatai is megítélése szerint ugyancsak cáfolják a felperes számításának helyességét.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság ítélete ellen mindkét fél fellebbezett; az alperes fellebbezése kizárólag a perköltség összegére irányult.

A másodfokon eljáró Győri Ítéltábla 2011. május 18-án kelt Gf.II.20.020/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, míg az elsőfokú perköltség körében részben és akként változtatta meg, hogy a felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 700.000 Ft-ra emelte fel. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 254.700 Ft másodfokú perköltséget. Bár az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben úgy ítélte meg, a felek között olyan vegyes típusú szerződés jött létre, melyből az őrzési és visszaszolgáltatási kötelezettség a rendhagyó letét (Ptk. 472. §) törvényi, ill. tartalmi elemeinek felelt meg, a megyei bíróság jogkövetkeztetésével egyetértett. Álláspontja szerint a megyei bíróság a bizonyítékok helytálló mérlegelésével határozott úgy, hogy az alperesi terménytárolónak a felperes rendelkezésére bocsátott I. hajója objektíve nem volt alkalmas 4500 tonna gabona egyidejű szakszerű tárolására; szakszerűtlen tárolásra adatok nem merültek fel, illetőleg a felperes ellenőrzési jegyzőkönyvei sem tartalmaztak. Az igazságügyi szakértői vélemény egybehangzó volt a kapcsolódó büntető eljárás helyszíni szemléjének, valamint a Győri Városi Ügyészség 2008. március 5-én kelt B.3057/2007/7. számú, a nyomozás megszüntetéséről rendelkező határozatának megállapításaival is. Így alkalmas volt arra, hogy lerontsa az alperes szervezeti képviselője szerint a G Kft. által készített készletnyilvántartás adatát, valamint a 2010. szeptember 27-ei tárgyaláson meghallgatott H Z tanú vallomásában foglaltakat. A másodfokú bíróság szerint a felperes fellebbezésében iratellenesen hivatkozott úgy Cs L és O A tanúknak a büntető eljárás során tett vallomásaira, mint amelyek 4500 tonna gabona betárolását alátámasztják.

A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, s az első fokon eljáró bíróság ítéletének megváltoztatásával az alperes kereseti kérelme szerinti kötelezését, míg másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, az

elsőfokú bíróságnak a per új tárgyalására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megítélése szerint az eljáró bíróságok a rendelkezésükre álló bizonyítékokból okszerűtlen, iratellenes és a logika szabályaival ellentétes következtetéseket vontak le, amivel megsértették a Pp. 206. §-át. Hangsúlyozta, a beraktározott gabona átvételéről helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv készült, amelyet az alperes is átvett, aláírt, s amelyhez mellékletként csatolta saját készletnyilvántartását, mely szerint az átvételkor 4575,37 tonna őszi búza volt a raktárban. A mennyiség ellenőrzése ekkor is köbözéssel történt, amely ellen az alperes kifogást nem emelt és a számítás alapjául szolgáló raktárméreteket sem kifogásolta. A mennyiség meghatározásának módszerét az alperes az ellenőrzések során sem ellenőrizte. A bizonyítékok sorában véleménye szerint kiemelkedő jelentősége van H Z-nek, a H Zrt. területi képviselőjének tanúként tett vallomásának, melynek lényege, hogy mennyiségi és minőségi problémák hiányában az ellenőrzésekkor még megvolt a 4500 tonna gabona. A mennyiségi hiány tehát ezután valamikor a kitárolás előtt keletkezhetett. Hivatkozott továbbá az állításait alátámasztó okiratokra, különösen az alperes által készített általános helyszínrajzra, a tároló méretezett tervrajzaira, valamint a kapacitásokat és a berendezések leírásait tartalmazó adatlapra is. Mindezekkel a bizonyítékokkal szemben az eljáró bíróságok ítéletüket lényegében kizárólag a megalapozatlan igazságügyi mezőgazdasági szakvéleményre alapították. A szakértő egyrészt nem releváns kérdésekre nyilatkozott, hiszen nem azt kellett eldönteni, hogy szakszerűen a tarjánpusztai raktárban mennyi gabona volt tárolható, hanem azt, hogy pontosan mennyit raktározott az alperes, másrészt pedig nem is megfelelő módszerrel dolgozott. A gabona magasságának és az ún. zsákfal elhelyezkedésének meghatározása az alperes pernyertességében kifejezetten érdekelt személyek elmondásán alapult, sőt a szakértő nem lézeres távolságmérőt, hanem mérőszalagot alkalmazott. Utalt arra, hogy a készletjelentések és a nyilvántartások elkészítése, megfelelő számításokkal alátámasztása az alperes kötelezettsége volt, melyért felelősséget kell vállalnia. Megjegyezte végül, fellebbezésében nem hivatkozott iratellenesen Cs L-nek és O A-nak a büntető eljárás során keletkezett nyomozati tanúvallomására, melyekből az a következtetés vonható le, hogy 2004. második felében 4500 tonna búzát a raktárba beszállítottak, az az intervenciós felajánlásig ott is maradt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, sem anyagi jogi, sem eljárásjogi rendelkezést nem sért.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálva azt állapította meg, hogy az a felhozott okokból nem jogszabálysértő.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy az eljáró bíróságok a rendelkezésükre álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § /1/ bekezdése szerint mérlegelték, így az ítéletük téves következtetéseken alapul.

A Pp. 270. § /2/ bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Kúriától jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A Pp. 275. § /1/ bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban - a következetes gyakorlat szerint - nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. A jogszabálysértés akkor állapítható meg, ha a jogerős ítélet szerinti tényállás iratellenes, okszerűtlen, vagy alapvető logikai ellentmondást tartalmaz. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését, a bizonyítékok értékelésének sérelmes eredményét támadja (BH.1998.401., BH.1999.44.).

A Kúria megítélése szerint az eljáró bíróságok az egymásnak ellentmondó bizonyítékokat egybevetve mérlegelték és a mérlegelés eredményeként egyező megállapításra jutottak. Indokát adták egyező és meggyőző érvelés mellett annak, a tényállás megállapítása körében miért fogadták el az utóbb kiegészített igazságügyi mezőgazdasági szakvéleményben kifejtetteket az azzal egybehangzó más bizonyítékokkal több tanú vallomásában foglaltakkal együtt, s miért nem a felperes által hivatkozott bizonyítékokra alapították ténybeli és jogi következtetéseiket. Elfogadták azt a szakértői megállapítást, miszerint az alperesi terménytároló I. hajójában 4500 tonna gabona egyidejű, szakszerű tárolása nem volt lehetséges, ott ekként legfeljebb mintegy 1000 tonnával kevesebb volt elhelyezhető. Kitértek arra is, hogy szakszerűtlen tárolásra utaló adat nem merült fel. Okszerűtlen, vagy logikátlan következtetésektől mentesen tartalmazza a jogerős ítélet, miért nem fogadta el a tényállás megállapításakor a közokiratnak minősülő 2006. március 10-ei helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv megállapításait, továbbá a felperes által hivatkozott egyéb bizonyítékokat.

Mivel a fentiek szerint jogszabálysértés nem állapítható meg, a bizonyítékok felülmérlegelésének pedig a fentiek szerint helye nincs, ezért a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdésére hivatkozással a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 254.000 Ft felülvizsgálati perköltséget, mely az általános forgalmi adót is magában foglaló, a kifejtett

tevékenységgel arányosan megállapított ügyvédi munkadíjat tartalmazza (32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ bekezdésének a) pontja, /5/ és /6/ bekezdései).

A felperes teljes személyes illetékmentességére tekintettel a felmerült 890.100 Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli (6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a).

Budapest, 2012. május 15.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke

Dr.Szabó Péter sk. előadó-bíró

Dr.Csóke Andrea sk. bíró